

Werkvoorschrift Toezicht op welzijn van hoefdieren en gekweekt wild in slachthuizen

Code: SL-TR-WZL-WV01b10

Versie: 01

Ingangsdatum: 23-07-2026

Bijlage 10 Checklijsten onbedwelmd slachten volgens religieuze riten

Bedrijf:	EG-nummer:	Controleur(s):	Datum inspectie:
----------	------------	----------------	------------------

FIXATIEVOORZIENING					RUNDEREN
Type voorziening: kanteltoestel/voorziening voor staande fixatie ¹ Toelichting: <i>In rood artikelen van Vo 1099/2009 (Vo) en Besluit houders van dieren (Bh) die worden overtreden bij "voldoet niet"</i>					
	Eis	voldoet	opm.	voldoet niet	toelichting ²
1	Met het toestel worden de dieren mechanisch gefixeerd; <i>dit houdt in dat geen menskracht wordt gebruikt, en ook niet nodig is, om de dieren correct te fixeren</i> <i>Vo art 15 lid 2</i>				
2	Daarbij worden evenwel de poten <u>niet</u> mechanisch vastgeklemd of samengebonden <i>Vo art 15 lid 3b</i>				
3	De vloer in de kooi en de aanloop naar de kooi is antislip ; en zodanig vlak dat de 4 poten gelijk belast worden; licht oplopend mag <i>Runderen raken zeer gestresst van uitglijden</i> <i>Vo art 3 & Bh art 5.8a-g</i>				
4	Alle bewegingen van het toestel/toestelonderdelen zijn vloeiend, niet hortend/schokkerig. En maakt géén geluiden die stress bij dier veroorzaken <i>Vo art 3 & Bh art 5.8a-c en -d</i>				
5	Het toestel bevat geen scherpe uitsteeksels die tegen het dier (kunnen) aankomen <i>Vo art 3 & Bh art 5.8a-b</i>				
6	Er is een voorziening voor kopfixatie die afgeronde oppervlakken heeft en de hals optimaal kan strekken <i>niet excessief strekken!</i> (zie punt 5 bij werkwijze) <i>Vo art 3</i> Kanteltoestel: deze voorziening beperkt zowel de laterale als de verticale beweging van de kop <i>Alleen een halster met touw door ring voldoet NIET</i> <i>Vo art 15 lid 2</i>				
7	Er is voldoende ruimte om te snijden zonder dat het mes in contact komt met metalen delen <i>Met name de kopfixatievoorziening kan in de weg zitten</i> <i>Vo art 3</i>				
8	Het toestel verkeert in goede staat van onderhoud <i>Vo art 9 lid 1 & Bh art 5.8a-a</i>				
9	Kanteltoestel: het toestel kan worden aangepast aan de afmetingen van het dier → heeft verstelbare zijpanelen en "rugsteun", zodat dier tijdens het draaien volledig wordt ondersteund <i>Vo art 15 lid 2 én art 3</i>				

¹ doorhalen wat niet van toepassing is

² toelichting verplicht bij aankruisen opmerking of voldoet niet

Werkvoorschrift Toezicht op welzijn van hoefdieren en gekweekt wild in slachthuizen

Code: SL-TR-WZL-WV01b10 Versie: 01 Ingangsdatum: 23-07-2026

10	<u>Staande fixatie</u> : het toestel heeft een borst/buiklift die het dier volledig ondersteunt, <i>zodat het dier na het snijden overeind blijft NB: deze "lift" moet het dier <u>niet</u> optillen</i> <i>Vo art 3</i>				
11	Het toestel laat ruimte voor het toepassen van een bedwelming <i>(Vo art 3 & Bh art 5.9a lid 1)</i>				

MES		voldoet	opm.	voldoet niet	toelichting
12	Het mes is vlijmscherp + wordt vlijmscherp gehouden + na iedere snede gereinigd <i>Vo art 3 & Bh art 5.9 lid 1 en lid 2</i>				
13	Lemmet is voldoende lang; <i>zodat voorkomen kan worden dat de punt van het mes bij heen en weer gaan in de wondrand prikt</i> <i>Vo art 3 & Bh art 5.9 lid 3 en lid 6</i>				

WERKWIJZE FIXEREN, SNIJDEN, VERBLOEDEN					RUNDEREN
	Eis	geen opm.	opm.	voldoet niet	toelichting
14	Bij het in de fixatievoorziening brengen en tijdens het fixeren, snijden en verbloeden wordt de dieren elke vermijdbare vorm van pijn, spanning of lijden bespaard <i>Vo art 3</i>				
15	Alleen categorieën dieren en gewichtsklassen waarvoor de fixatievoorziening bedoeld en passend is worden erin gefixeerd <i>Vo art 3 & Bh art 5.8a-e</i>				
16	Dieren worden pas in fixatieapparatuur geplaatst, w.o. apparatuur voor fixatie van de kop, wanneer de met verbloeding belaste persoon gereed is -en klaar staat met het mes- om het dier zo snel mogelijk te verbloeden <i>Vo art 9 lid 3 & Bh art 5.8b lid 1</i>				
17	Dieren worden tijdens fixeren niet "opgeduwd"; bovenzijde rug is vlak, niet gekromd <i>Teveel druk roept spanning en verzet op; ook kunnen halsbloedvaten dichtgedrukt worden → dit vertraagt het verbloeden</i> <i>Vo art 3 & Bh art 5.8f</i>				
18	Bij het fixeren van de kop wordt de hals niet overmatig gestrekt <i>In staande positie: maximaal = bovenkant van de kop evenwijdig aan vloer</i> <i>Vo art 3 & Bh art 5.8f</i>				
19	Tot het snijden duurt de fixatie zo kort mogelijk: bij staande fixatie snijden meteen na fixeren kop bij kanteelkooi snijden meteen na voltooiën kanteling <i>Vo art 3</i>				
20	De halssnede wordt met een snelle, ononderbroken, vloeiende beweging uitgevoerd - daarbij worden beide halsslagaders doorgesneden <i>Vo art 3 + art 15 lid 1 → bijlage III, punt 3.2 & Bh art 5.9 lid 4</i>				
21	Het verbloeden is overvloedig: uit beide halsslagaders komen krachtige pulserende bloedstromen ³				
22	De halswond komt niet in aanraking met apparatuur, mens of dier <i>Vo art 3</i>				

³ Als beide halsslagaders wél zijn doorgesneden, maar er toch geen krachtige pulserende bloedstromen zijn te zien, kan dit komen door te veel "opduwen" (zie punt 17) of door verstopping/dichttrekken van de halsslagaders: "ballooning" → dan noodbedwelming laten toepassen.

Werkvoorschrift Toezicht op welzijn van hoefdieren en gekweekt wild in slachthuizen

Code: SL-TR-WZL-WV01b10 Versie: 01 Ingangsdatum: 23-07-2026

23	Binnen 40 sec na snijden wordt dier bedwelmd (methode volgens bijlage I Vo 1099/2009) <i>Bh art 5.9a lid 1</i> Bedwelming kan achterwege blijven indien test op geïnduceerde ooglidreflex of corneareflex⁴ als negatief wordt beoordeeld <i>Bh art 5.9a lid 2</i>				
24	Aangehangen dieren vertonen geen tekenen van bewustzijn <i>Vo art 15 lid 3a (+ art 3)</i>				
25	De eerstvolgende slachthandeling wordt pas uitgevoerd <u>nadat is vastgesteld</u> dat dier geén tekenen van leven meer vertoont ⁵ <i>Vo art 5 lid 2 + art 15 lid 1 → bijlage III, punt 3.2</i>				

Bedrijf:		EG-nummer:		Controleur(s):		Datum inspectie:	
FIXATIEVOORZIENING					SCHAPEN en GEITEN		
Beschrijving fixatie:		& Toelichting:					
staand/in rugligging/in zijligging ⁶							
wel/niet restrainer met lopende banden							
In rood artikelen van Vo 1099/2009 (Vo) en Besluit houders van dieren (Bh) die worden overtreden bij "voldoet niet"							
#	Eis	voldoet	opm.	voldoet niet	toelichting ⁷		
1	Met het toestel worden de dieren mechanisch gefixeerd; dit houdt in dat geen menskracht wordt gebruikt, en ook niet nodig is, om de dieren correct te fixeren Vo art 15 lid 2						
2	Daarbij worden evenwel de poten <u>niet</u> mechanisch vastgeklemd of samengebonden Vo art 15 lid 3b						
3	De dieren worden individueel gefixeerd; dit houdt in dat de dieren niet "elkaar fixeren", door ze bijv strak naast elkaar te leggen Vo art 15 lid 2						
4	Het toestel bevat geen scherpe uitsteeksels die tegen het dier (kunnen) aankomen Vo art 3 & Bh art 5.8a-c en -d						
5	Het toestel heeft een voorziening voor de ondersteuning van de kop... OF de kop wordt tijdens en na snijden handmatig ondersteund in ieder geval totdat is vastgesteld dat beide halsslagaders zijn doorgesneden, zie onder WERKWIJZE punt 20						
6	Eventuele bewegingen van toestel/toestelonderdelen zijn vloeiend, niet hortend/schokkerig. En toestel maakt géén geluiden die stress bij dier veroorzaken Vo art 3 & Bh art 5.8a-c en -d						
7	Er is voldoende ruimte om te snijden zonder dat het mes in contact komt met metalen delen Vo art 3						
8	Het toestel verkeert in goede staat van onderhoud Vo art 9 lid 1 & Bh art 5.8a-a						
9	Staande fixatie: het toestel heeft een borst/buikondersteuning, zodat het dier na het snijden overeind blijft						

⁴ Zie bijlage 11 voor toelichting bij (afwezigheid van) tekenen van bewustzijn, gevoeligheid en leven⁵ Dit is een speciaal aandachtspunt als de kop wordt afgezet terwijl dier zich nog in fixatietoestel bevindt!⁶ doorhalen wat niet van toepassing is⁷ toelichting verplicht bij aankruisen opmerking of voldoet niet

Werkvoorschrift Toezicht op welzijn van hoefdieren en gekweekt wild in slachthuizen

Code: SL-TR-WZL-WV01b10 Versie: 01 Ingangsdatum: 23-07-2026

	<i>Vo art 3</i>				
--	-----------------	--	--	--	--

MES		voldoet	opm.	voldoet niet	toelichting
10	Het mes is vlijmscherp + wordt vlijmscherp gehouden + na iedere snede gereinigd <i>Vo art 3 & Bh art 5.9 lid 1 en lid 2</i>				
11	Het lemmet is voldoende lang; <i>zodat voorkomen kan worden dat de punt van het mes bij heen en weer gaan in de wondrand prikt</i> <i>Vo art 3 & Bh art 5.9 lid 3 en lid 6</i>				

WERKWIJZE FIXEREN, AANSNIJDEN, VERBLOEDEN		SCHAPEN en GEITEN			
#	Eis	geen opm.	opm.	voldoet niet	toelichting
12	<i>Vooralsnog alleen tijdens offerfeest: schapenhals is geschoren</i>				
13	Bij het in de fixatievoorziening brengen en tijdens het fixeren, snijden en verbloeden wordt de dieren elke vermijdbare vorm van pijn, spanning of lijden bespaard <i>Vo art 3</i>				
14	Alleen categorieën dieren en gewichtsklassen waarvoor de fixatievoorziening bedoeld en passend is worden erin gefixeerd <i>Vo art 3 & Bh art 5.8a-e</i>				
15	Dieren worden bij het in het fixatietoestel plaatsen niet aan kop, oren, horens, poten, staart of vacht voortgetrokken of opgetild <i>Vo art 3 + art 15 lid 1 → bijlage III, punt 1.8 c</i>				
16	Dieren worden pas in fixatieapparatuur geplaatst, w.o. apparatuur voor fixatie van de kop, wanneer de met verbloeding belaste persoon gereed is –en klaar staat met het mes- om het dier zo snel mogelijk te verbloeden <i>Vo art 9 lid 3 & Bh art 5.8b lid 1</i>				
17	Tot het snijden duurt de fixatie zo kort mogelijk: bij staande fixatie snijden meteen na fixeren kop bij rug- of zijligging snijden meteen na kantelen of neerleggen <i>Vo art 3</i>				
18	De halssnede wordt met een vlijmscherp mes & een snelle, ononderbroken, vloeiende beweging uitgevoerd - daarbij worden beide halsslagaders doorgesneden <i>Vo art 3 + art 15 lid 1 → bijlage III, punt 3.2 & Bh art 5.9 lid 4</i>				
19	Dieren worden niet "gefixeerd" dmv doorsnijden ruggenmerg of breken van de nek <i>Vo art 3 + art 15 lid 1 → bijlage III, punt 3.2 & Bh art 5.9 lid 4</i>				
20	Het verbloeden is overvloedig: uit beide halsslagaders komen krachtige pulserende bloedstromen				
21	Na loslaten kop gaat de wond NIET meermalen "open en dicht" <i>Vo art 3</i>				
22	De halswond komt niet in aanraking met apparatuur, mens of ander dier <i>Vo art 3</i>				
23	Binnen 40 sec na snijden wordt dier bedwelmd (methode volgens bijlage I Vo 1099/2009) <i>Bh art 5.9a lid 1</i>				

Werkvoorschrift Toezicht op welzijn van hoefdieren en gekweekt wild in slachthuizenCode: SL-TR-WZL-WV01b10 Versie: 01 Ingangsdatum: 23-07-2026

	Bedwelming kan achterwege blijven indien test op geïnduceerde ooglidreflex of corneareflex⁸ als negatief wordt beoordeeld <i>Bh art 5.9a lid 2</i>				
24	Aangehangen dieren vertonen geen tekenen van bewustzijn <i>Vo art 15 lid 3a (+ art 3)</i>				
25	De eerstvolgende slachthandeling wordt pas uitgevoerd <u>nadat</u> is vastgesteld dat dier geen tekenen van leven meer vertoont <i>Vo art 5 lid 2 + art 15 lid 1 → bijlage III, punt 3.2</i>				

⁸ Zie bijlage 11 voor toelichting bij (afwezigheid van) tekenen van bewustzijn, gevoeligheid en leven